

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

พุทธศาสนพิธี ๑

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

พุทธศาสนพิธี ๑

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบายความหมายของ
การอาราธนาศีล อาราธนาธรรม
และการอาราธนาพระปริตรได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒. นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้
การอาราธนาศีล อาราธนาธรรม
และการอาราธนาพระปริตร
ในสถานการณ์ต่าง ๆ
ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จุดประสงค์

๓. นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่า
และประโยชน์ของศาสนพิธี
ได้อย่างมีเหตุผล

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยไปฟังธรรมที่วัด
ในวันธรรมะสวนะหรือไม่ อย่างไร

คำถามชวนคิด

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า
ในกิจกรรมดังกล่าว
มีการสวมหน้ากากอะไรบ้าง

อาราธนาศิลปะ

อาราธนาศีล

ใช้ในการขอศีลจากพระภิกษุ
ในบุญพิธีต่าง ๆ
เพื่อสนับสนุนบุญ
ที่ทำให้เป็นบุญที่สมบูรณ์

บทอาารานาคีล

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ

ติสระणेณะ สะหะ ปญจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ

ติสระणेณะ สะหะ ปญจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ

ติสระणेณะ สะหะ ปญจะ สีลานิ ยาจามะ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอศีล ๕ ประการ
พร้อมทั้งไตรสรณคมน์เพื่อประโยชน์แก่การรักษาแม่ครั้งที่สอง ข้าแต่
พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอศีล ๕ ประการ พร้อมทั้งไตร
สรณคมน์ เพื่อประโยชน์แก่การรักษาแม่ครั้งที่สาม ข้าแต่พระสงฆ์
ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอศีล ๕ ประการ พร้อมทั้งไตรสรณคมน์
เพื่อประโยชน์แก่การรักษา

สมาทานศีล ๕

ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

กาเมสุมิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง

สะมาทิยามิ

อาราธนาธรรม

อาราธนาธรรม

ใช้ในกรณีที่จะนิมนต์
พระภิกษุแสดงธรรม
ในโอกาสต่าง ๆ

บทอาารานาธรรม

พรหมา จะ โลกาธิปะติ สะหัมปะติ กัตถัญชะลี อ้นธิวะรัง
อะยาจะณะ สันตีระ สัตตาป ประระชั๊ก ขะชาติกา
เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง

คำแปล

ท้าวสหัมบดีพรหมผู้เป็นใหญ่แห่งชาวโลกได้ประนมมือ
ทูลอาราธนาพระผู้มีพระภาค ผู้ไม่มีใครประเสริฐยิ่งกว่า
ว่าสัตว์ทั้งหลายผู้มีรูปในดวงตาน้อยมีอยู่ในโลกนี้ ขอพระผู้มี
พระภาคโปรดแสดงธรรมอนุเคราะห์หมู่สัตว์นี้เถิด

บทอาารานาธรรม

พรหมา จะ โลกาธิปะติ สหัมปะติ กัตถัญชะลี อธิวะรัง
อะยาจะณะ สันตีระ สัตตาป ประชก ขะชาติกา
เทเสตุ ธัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง

บทอาารานาธรรม

ท้าวสหัสบดีพรหม เป็นบรมในพรหมมา
ทรงฤทธิศักดิ์ กว่่าบริษัททุกหมู่พรหม
น้อมหัตถ์นมัสการ ประดิษฐาน ณ ที่สม
ควรแล้วจึงบังคม ชูลีบาทพระสัมมา
ขอพรอันประเสริฐ วาระเลิศมโหฬาร

บทอาารานาธรรม

ปวงสัตว์ในโลกา กิเลสน้อยก็ยังมี
ขอองค์พระจอมปราชัญ์ สู่ธรรมมาสถอันรุจี
โปรดปวงประชาชนี้ ท่านจงโปรดแสดงธรรม
นิมนต์ท่านเจ้าชา ผู้ปรีชาอันเลิศล้ำ
โปรดแสดงพระสัจธรรม เทศนาและวาที
เพื่อให้สัมฤทธิผล แก่ปวงชนบรรดามี
สู่สุขเกษมศรี สมดังเจตนาเทอญ ฯ

สัทัมบดีพรหม ทูลอาราธนา

“บัวสีเหล่า”

(อุปมาเปรียบบุคคลเหมือนดอกบัว ๔ จำพวก)

“ดอกบัวพื้่นน้ำ”

(อุคคฤๅ๓ัญญ)

พวกที่มีสติปัญญาฉลาดเฉลียว

เป็นสัมมาทิฏฐิ

เมื่อได้ฟังธรรมก็สามารถรู้

และเข้าใจในเวลาอันรวดเร็ว

เปรียบเสมือนดอกบัวที่อยู่พื้่นน้ำ

เมื่อต้องแสงอาทิตย์ก็แบ่งบานทันที

“ดอกบัวปริ่มน้ำ” (วิปจิตัญญู)

พวกที่มีสติปัญญาปานกลาง เป็นสัมมาทิฏฐิ
เมื่อได้ฟังธรรมแล้วพิจารณาตาม
และได้รับการอบรมฝึกฝนเพิ่มเติม จะสามารถรู้
และเข้าใจได้ในเวลาอันไม่ช้า
เปรียบเสมือนดอกบัวที่อยู่ปริ่มน้ำ...
ซึ่งจะบานในวันถัดไป

“ดอกบัวใต้น้ำ” (เนยยะ)

พวกที่มีสติปัญญาน้อย แต่เป็นสัมมาทิฐิ
เมื่อได้ฟังธรรมแล้วพิจารณาตามและ
ได้รับการอบรมฝึกฝนเพิ่มอยู่เสมอ
มีความขยันหมั่นเพียรไม่ย่อท้อ
มีสติมั่นประกอบด้วยศรัทธา ปสาทะ
ในที่สุดก็สามารถรู้และเข้าใจได้ในวันหนึ่งข้างหน้า
เปรียบเสมือนดอกบัวที่อยู่ใต้น้ำ
ซึ่งจะค่อย ๆ โผล่ขึ้นแบ่งบานได้ในวันหนึ่ง

“ดอกบัวใต้โคลนตม”

(ปทปรมะ)

พวกที่ไร้สติปัญญา และยังเป็นมิจฉาทิฐิ
แม้ได้ฟังธรรมก็ไม่อาจเข้าใจความหมาย
หรือรู้ตามได้ ทั้งยังขาดศรัทธาปสาทะ
ไร้ซึ่งความเพียร เปรียบเสมือนดอกบัวที่จมอยู่กับ
โคลนตม ยิ่งแต่จะตกเป็นอาหารของเต่าปลา
ไม่มีโอกาสโผล่ขึ้นพ้นน้ำเพื่อแบ่งบาน

อาราธนา พระปริตร

อาราธนาพระปริตร

ใช้ในกรณีที่ นิมนต์พระให้
เจริญพุทธมนต์ ในพิธีบุญ
ต่าง ๆ

ภาพสวดมนต์ จาก <https://www.youtube.com/watch>

บทอาารารณาพระปริตร

วิปตติปะฎฐิพาหายะ สัพพะสัมปัตตีสิทธิยา สัพพะทุกขะวินาสายะ
ปะริตตัง พรุถะ มังคะลัง

วิปตติปะฎฐิพาหายะ สัพพะสัมปัตตีสิทธิยา สัพพะภะยะวินาสายะ
ปะริตตัง พรุถะ มังคะลัง

วิปตติปะฎฐิพาหายะ สัพพะสัมปัตตีสิทธิยา สัพพะโรคะวินาสายะ
ปะริตตัง พรุถะ มังคะลัง

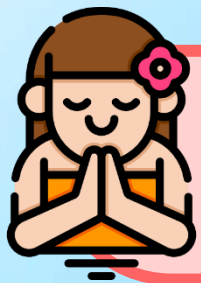
คำแปล

ขอท่านทั้งหลายจงสวดพระปริตรอันเป็นมงคล
เพื่อป้องกันความวิบัติ เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวง
เพื่อความสลายไปแห่งทุกข์ทั้งปวง เพื่อความสลายไป
แห่งภัยทั้งปวง เพื่อความสลายไปแห่งโรคทั้งปวง

กิจกรรม “มัคนายกตัวน้อย”

ครูมีแผ่นป้ายจำนวน ๓ แผ่นป้าย
ซึ่งแต่ละแผ่นป้ายเมื่อเปิดจะมีข้อความ
ให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งในแผ่นป้าย

ให้เปิดแผ่นป้าย และปฏิบัติตามคำสั่งในแผ่นป้าย

๑

๒

๓

คำถามชวนคิด

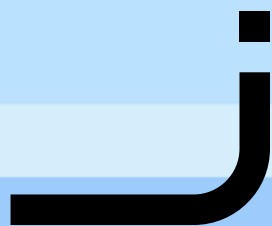
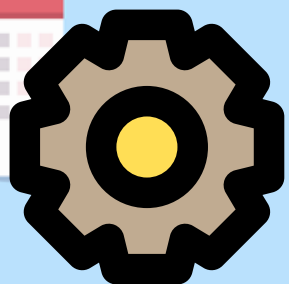
ศาสนพิธีต่าง ๆ มีคุณค่าและ
ความสำคัญอย่างไร

การปฏิบัติตามศาสนพิธีที่ถูกต้องเป็น
การดำรงรักษาพระพุทธศาสนาให้คงอยู่
ตลอดไปพุทธศาสนิกชนเกิดความชื่นชม
และมีค่านิยมที่ดีงาม

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง พุทธศาสนพิธี ๑

คำชี้แจงในการทำ กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนอธิบายชื่อของ
บทสวดมนต์ต่อไปนี้ และ
เขียนบทสวดมนต์
ยกตัวอย่าง ๑ บทสวด

คำชี้แจงบทบาท ครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง
พุทธศาสนพิธี ๑
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตาม
ความเหมาะสม

ใบงานที่ ๖ เรื่อง พุทธศาสนพิธี ๑

๑. การอาราธนาศีล คือ

.....

๒. การอาราธนาธรรม คือ

.....

๓. การอาราธนาพระปริตร คือ

.....

ใบงานที่ ๖ เรื่อง พุทธศาสนพิธี ๑

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป

การอาราธนาศีล : การเชื่อเชิญพระสงฆ์ในพิธีให้ศีล

การอาราธนาธรรม : การเชื่อเชิญพระสงฆ์ในพิธีให้แสดงธรรม

การอาราธนาพระปริตร : การเชื่อเชิญพระสงฆ์ในพิธีให้สวดมนต์

บทเรียนครั้งต่อไป

พุทธศาสนพิธี ๒

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

